

**POROČILO O REZULTATIH MERITEV ONESNAŽEVAL V ZRAKU IN OBVEŠČANJU JAVNOSTI
V LETU 2022**

PREGLED VSEBINE:

- I. UVOD**
- II. ŽVEPLOV DIOKSID (SO_2) v letu 2022**
- III. OZON (O_3) v letu 2022**
- IV. DUŠIKOV DIOKSID (NO_2) v letu 2022**
- V. DELCI PM_{10} v letu 2022**
- VI. MERITVE PM_{10} v okviru republiške mreže**
- VII. OBVEŠČANJE JAVNOSTI v letu 2022**
 - a. ZAGOTAVLJANJE STALNE DOSTOPNOSTI DO PODATKOV
 - b. MESEČNA POROČILA
 - c. REDNO TEDENSKO OBVEŠČANJE
 - d. OBVEŠČANJE V PRIMERIH PREKOMERNE ONESNAŽENOSTI
- VIII. SPREMLJAJOČE AKTIVNOSTI v letu 2022**
- IX. DOSPELOST PODATKOV v letu 2022**

IZVLEČEK REZULTATOV MERITEV V LETU 2022:

- Koncentracije **žveplovega dioksida (SO_2) niso presegle** mejnih vrednosti na nobenem od devetih merilnih mest.
- Koncentracije **ozona (O_3) so presegle** ciljno vrednost za varovanje zdravja ljudi na vseh treh merilnih mestih, več kot 25 dni **je bila presežena** na enem merilnem mestu, **opozorilna** oz. alarmna vrednost **ni bila presežena** na nobeni od treh merilnih postaj.
- Koncentracije **dušikovega dioksida (NO_2) niso presegle** mejnih vrednosti na nobenem od štirih merilnih mest.
- Koncentracije **prašnih delcev (PM_{10}) niso presegle** dnevne mejne vrednosti na nobenem od štirih merilnih mest.
- Na merilnem mestu v Velenju, na katerem od septembra 2011 opravlja meritve **prašnih delcev PM_{10}** Agencija RS za okolje, dnevna mejna vrednost ni bila presežena.

I. UVOD:

»POROČILO O REZULTATIH MERITEV ONESNAŽEVAL V ZRAKU IN OBVEŠČANJU JAVNOSTI V LETU 2021« je pripravljeno skladno z medobčinskim »ODLOKOM O INFORMACIJSKEM SISTEMU ZA PODROČJE VARSTVA ZRAKA NA OBMOČJU MESTNE OBČINE VELENJE, OBČINE ŠOŠTANJ IN OBČINE ŠMARTNO OB PAKI« (*Uradni vestnik MO Velenje*, št. 6/2010 in 10/2010, *Uradni list Občine Šoštanj* št. 4/2010) in se navezuje na določila republiških uredb, ki so bile veljavne v letu 2022.

Z Ekološkim informacijskim sistemom zagotavljamo uresničevanje določil našega medobčinskega odloka, s katerim smo ob pripravi sledili tudi določilom DIREKTIVE 2008/50/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o kakovosti zunanlega zraka in čistejšem zraku za Evropo (*UL L št. 152 z dne 11. 6. 2008*), ki navaja, da **morajo biti najnovejši podatki o koncentracijah onesnaževal v zunanjem zraku javnosti redno dostopni in posodobljeni vsaj vsak dan, če je mogoče, pa vsako uro**. Javnosti morajo biti pravočasno zagotovljene tudi informacije o preseganjih alarmnih ali opozorilnih vrednosti.

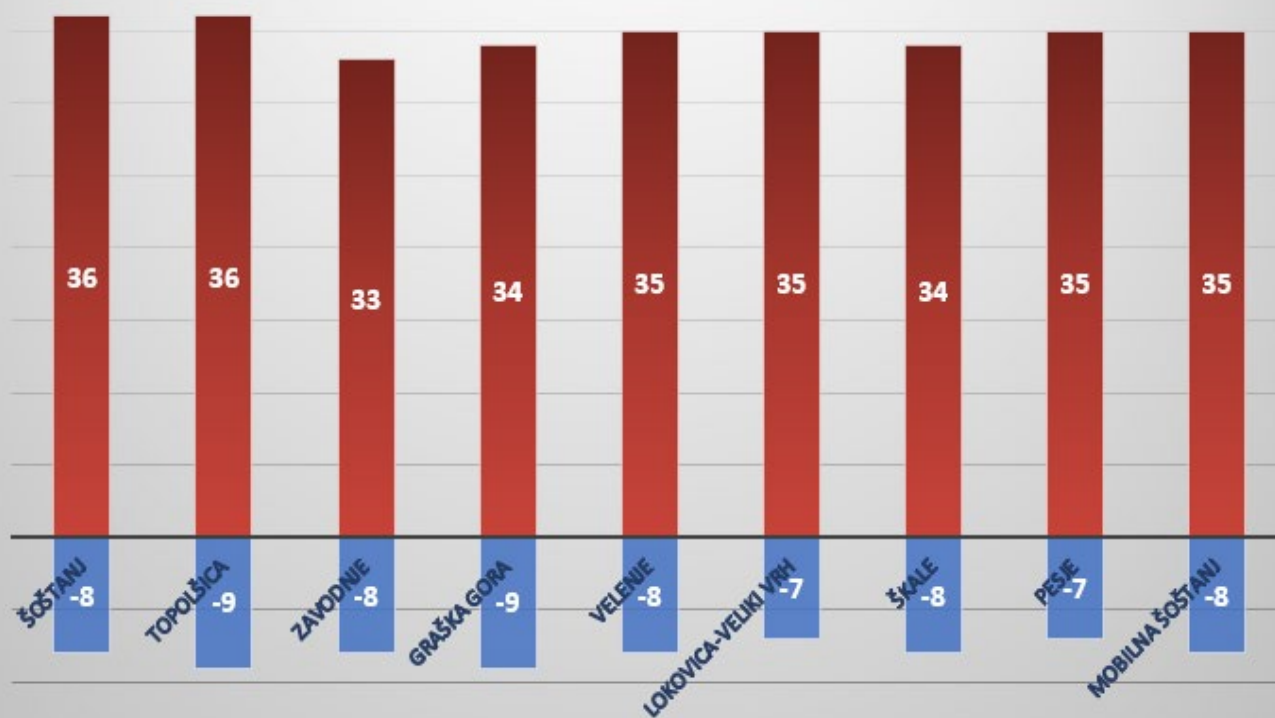
Javnosti zagotavljamo informacije o izmerjenih vrednostih onesnaževal v zraku na več načinov:

- **najnovejši podatki** o izmerjenih vrednostih posameznih parametrov, ki se posodablajo oz. **osvežujejo urno**, so javnosti stalno dostopni na spletnem naslovu <http://okolje.velenje.si/> ;
- **tedensko** so objavljena poročila o vrednostih SO₂ in PM₁₀ (v hladnejšem delu leta) oziroma SO₂ in O₃ (v toplejšem delu leta) v tedniku »Naš čas« in na Facebook straneh MO Velenje;
- **mesečno** je pripravljeno poročilo za vodstva MO Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki, poročila so sproti objavljena tudi na spletnih straneh MO Velenje;
- **letno** je za preteklo leto pripravljeno Poročilo o izmerjenih vrednostih onesnaževal v zraku in razposlano vsem trem občinam za predstavitev in obravnavo na svetih občin;
- **v primerih prekomernih vrednosti** posameznih merjenih parametrov imamo pripravljeno **takojšnje ukrepanje** – organizirana imamo dežurstva in obveščamo javnost in posamezne naslovnike z informacijami o izmerjenih koncentracijah in navodili glede načina zaščite zdravja in okolja.

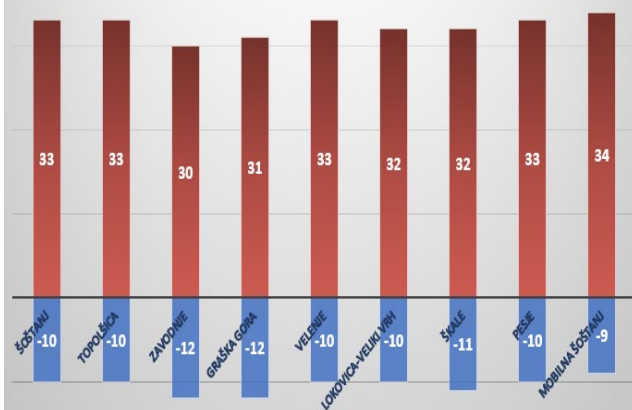
Z 11. členom Odloka smo zadolženi za pripravo letnega poročila za preteklo leto, katerega posredujemo v informacijo svetom občin. **POROČILO za leto 2022** obsega rezultate meritev koncentracij snovi (SO₂, NO₂, O₃, PM₁₀) v zraku **v časovnem obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2022 na devetih merilnih lokacijah** obratovalnega monitoringa kakovosti zraka Termoelektrarne Šoštanj:

- MP Šoštanj,
- MP Topolšica,
- MP Zavodnje,
- MP Graška gora,
- MP Velenje,
- MP Lokovica-Veliki vrh,
- MP Škale,
- MP Pesje,
- Mobilna postaja v Šoštanju na Aškerčevi cesti.

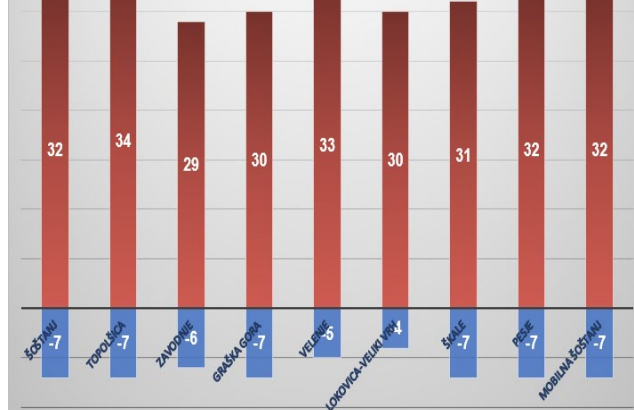
Najvišja in najnižja temperatura,
izmerjena na posameznih postajah EIS v letu 2022
(urne vrednosti)

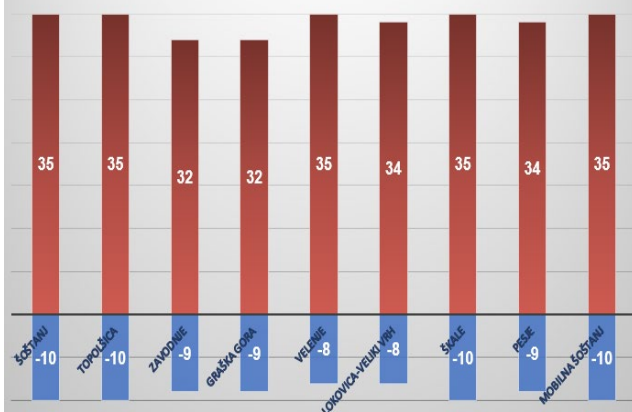
Najvišja in najnižja temperatura,
izmerjena na posameznih postajah EIS v letu 2021
(urne vrednosti)

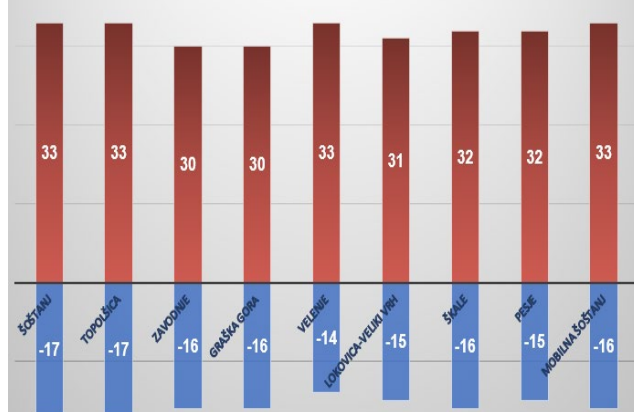
Najvišja in najnižja temperatura,
izmerjena na posameznih postajah EIS v letu 2020
(urne vrednosti)

Najvišja in najnižja temperatura,
izmerjena na posameznih postajah EIS v letu 2019
(urne vrednosti)

Najvišja in najnižja temperatura,
izmerjena na posameznih postajah EIS v letu 2018
(urne vrednosti)

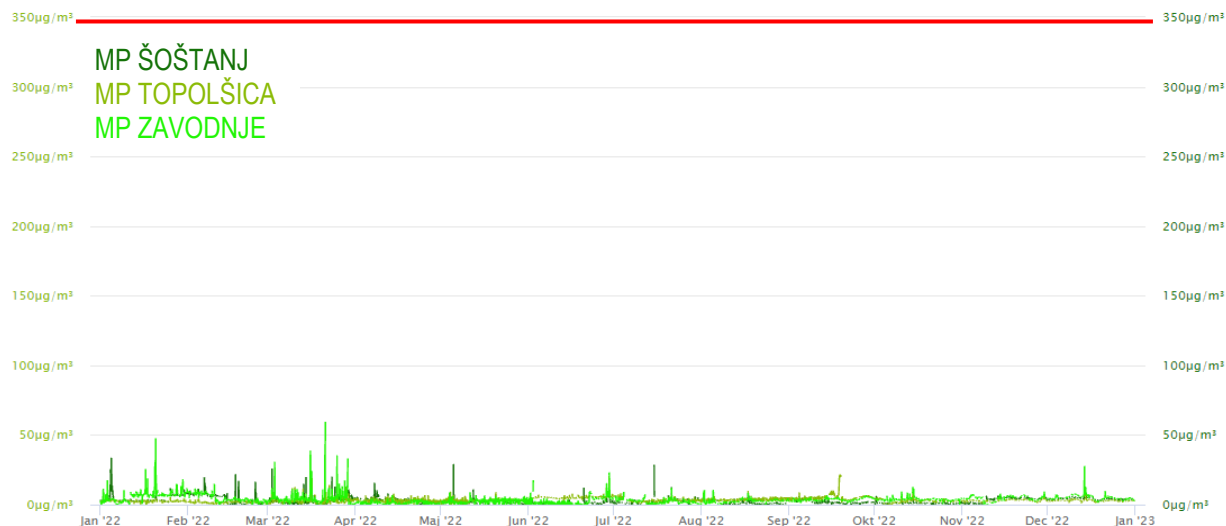

II. Koncentracije ŽVEPLOVEGA DIOKSIDA (SO₂)
od 1. 1. do 31. 12. 2022

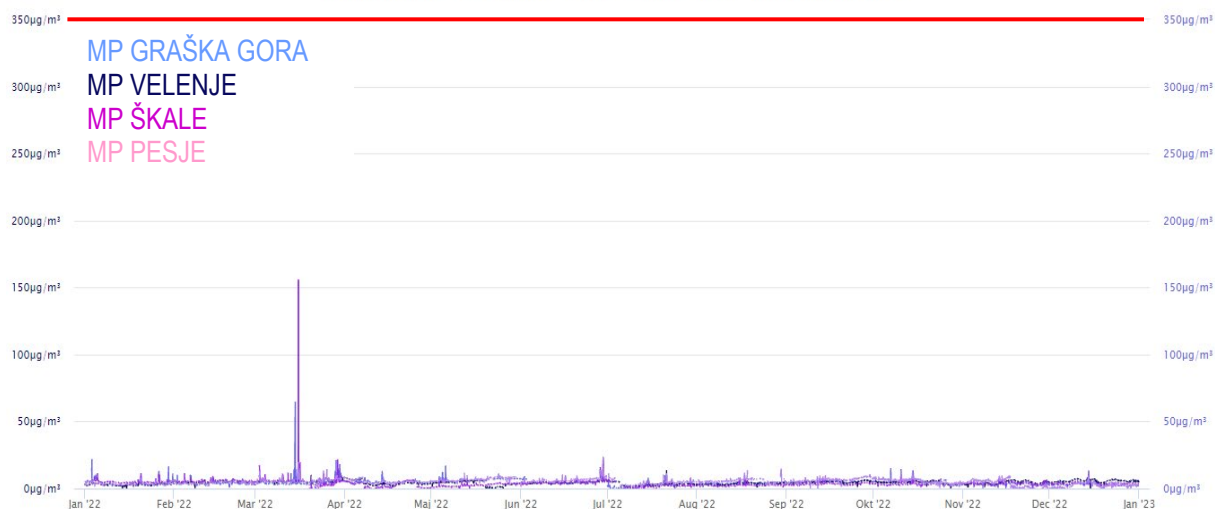
GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

Mejna urna koncentracija 350 mikrog SO₂/m³
ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu.

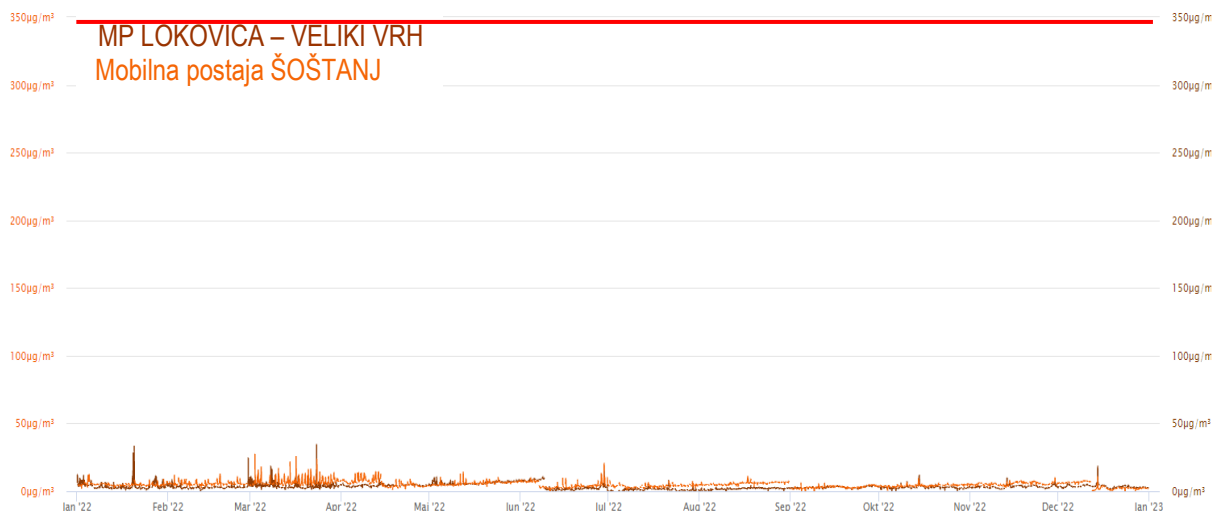
Letno por SO₂: Šoštanj – Topolšica – Zavodnje – urne vrednosti – 1

Letno por SO₂: Graška gora – Velenje – Škale – Pesje – urne vrednosti – 1

Letno por SO₂: Lokovica-Veliki vrh – mobilna Šoštanj – urne vrednosti – 1

<i>merilno mesto</i>	<i>najvišja urna koncentracija SO₂ v I. 2022 v mikro-g/m³</i>	<i>datum in ura najvišje urne koncentracije</i>
MP Šoštanj	34	4. 1. 2022 ob 19h
MP Topolšica	24	16. 3. ob 13h
MP Zavodnje	60	21. 3. ob 8h
MP Graška gora	155	15. 3. ob 24h
MP Velenje	19	29. 6. ob 12h
MP Lokovica-Veliki vrh	35	23. 3. ob 13h
MP Škale	156	15. 3. ob 24h
MP Pesje	24	29. 6. ob 11h
MP mobilna - Šoštanj	28	2. 3. ob 13h

PRESEGANJA predpisanih vrednosti za SO₂

po »Uredbi o kakovosti zunanjega zraka« (Uradni list RS, št. 9/2011, 8/2015) :

URNA MEJNA VREDNOST 350 mikro-g SO₂/m³ zraka
na merilnih mestih *ni bila presežena*.

<i>merilno mesto</i>	<i>datum in ura preseganja</i>	<i>urna koncentracija v mikro-g/m³</i>
/	/	/

DNEVNA MEJNA VREDNOST 125 mikro-g SO₂/m³
na merilnih mestih *ni bila presežena*.

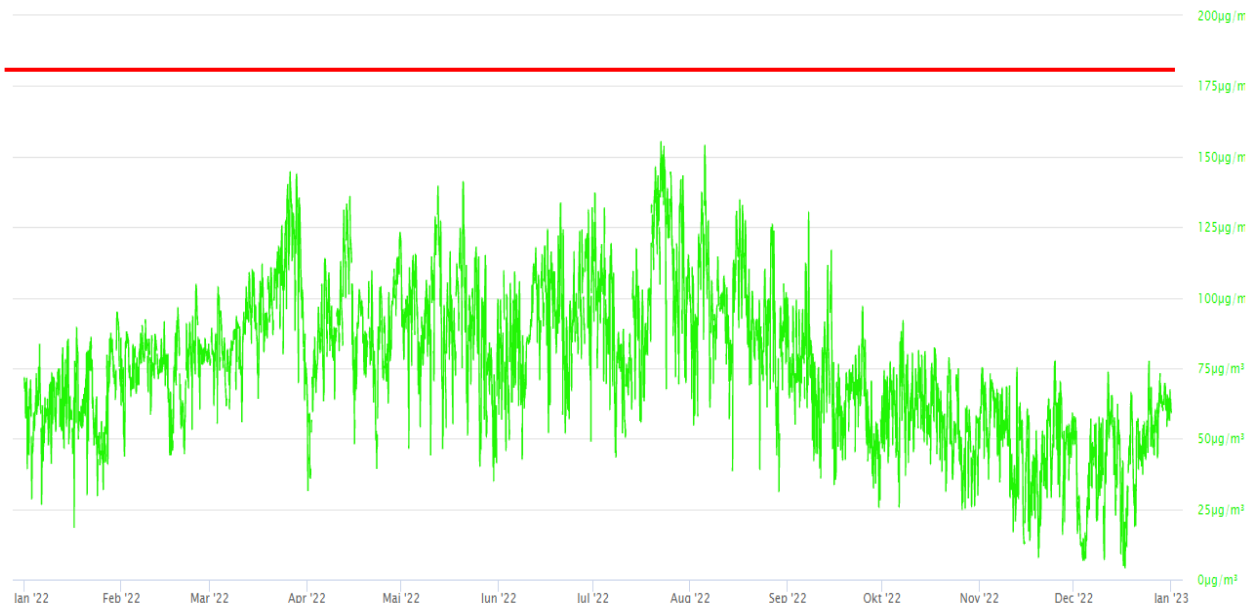
ALARMNA VREDNOST 500 mikro-g SO₂/m³ v treh zaporednih urah
na merilnih mestih *ni bila presežena*.

III. Koncentracije OZONA (O₃) od 1. 1. do 31. 12. 2022

MP Zavodnje

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

Letno por O₃: MP Zavodnje – urne vrednosti – 1

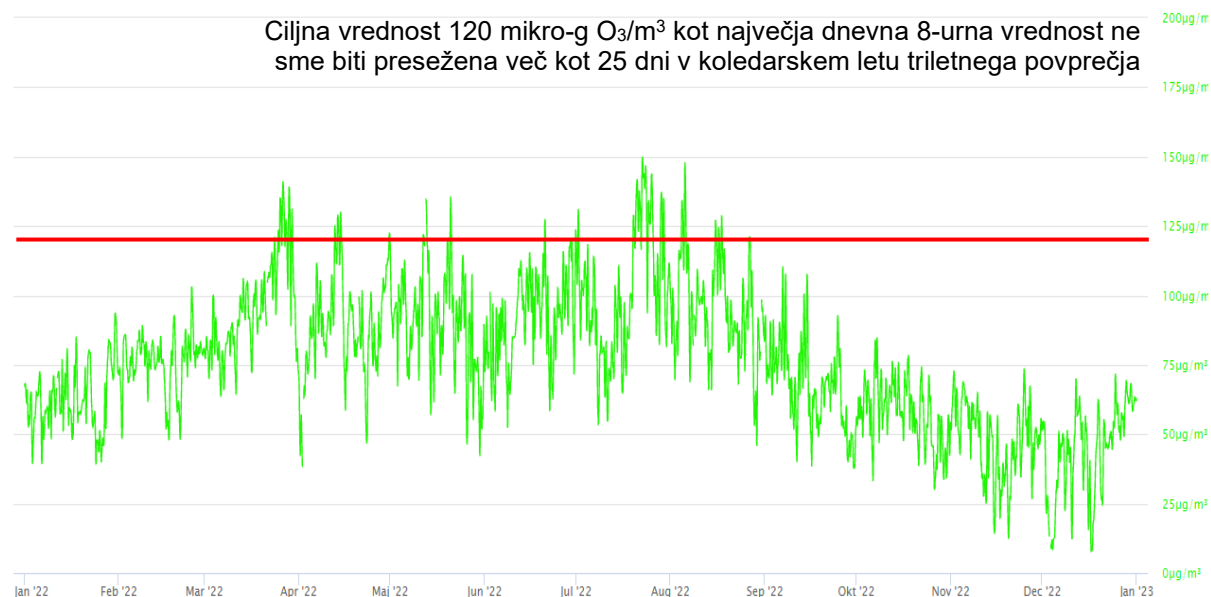

Najvišja urna vrednost O₃ je bila izmerjena dne:
22. 7. 2022 ob 15h: 155 mikro-g/ m³

- **OPOZORILNA VREDNOST** (180 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena.
- **ALARMNA VREDNOST** (240 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena.

GRAFIČNI PRIKAZ DRSEČIH DNEVNIH 8-URNIH SREDNJIH VREDNOSTI

Letno por O₃: MP Zavodnje – osemurne vrednosti – 1

Ciljna vrednost 120 mikro-g O₃/m³ kot največja dnevna 8-urna vrednost ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja

CILJNA VREDNOST za varovanje zdravja ljudi kot največja dnevna 8-urna srednja vrednost 120 mikro-g O₃/m³ je bila presežena:

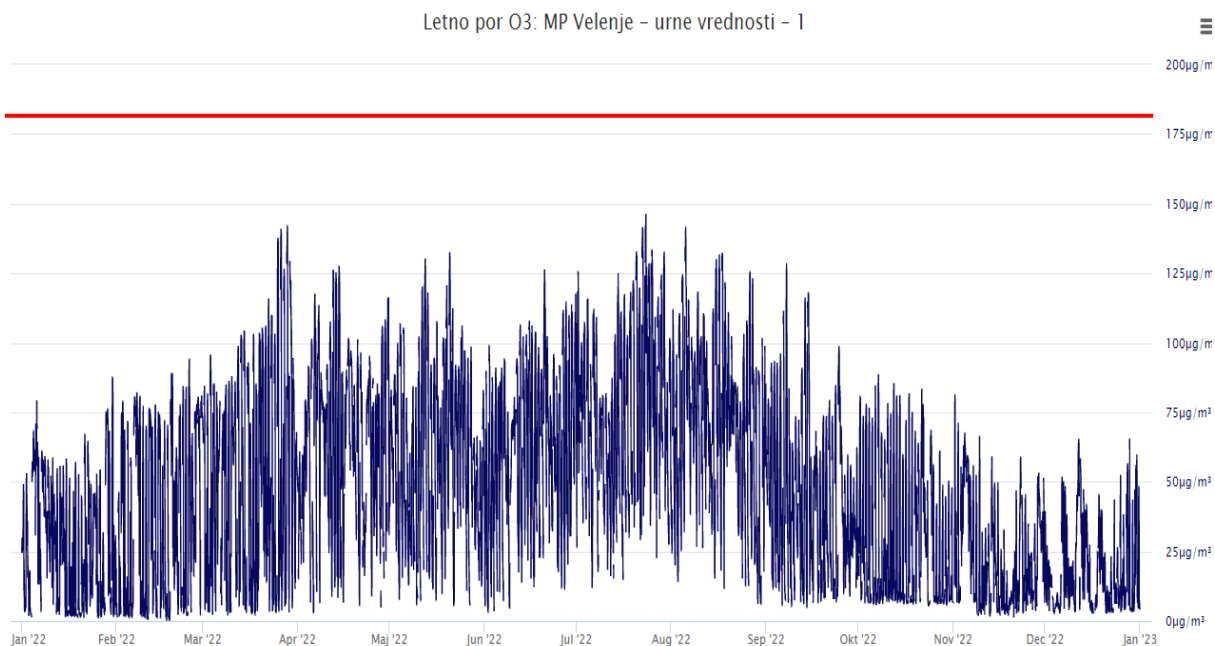
v letu 2010: 43-krat	v letu 2011: 56-krat	v letu 2012: 65-krat	v letu 2013: 42-krat
v letu 2014: 30-krat	v letu 2015: 61-krat	v letu 2016: 14-krat	v letu 2017: 22-krat
v letu 2018: 44-krat	v letu 2019: 41-krat	v letu 2020: 8-krat	v letu 2021: 28-krat
v letu 2022: 35-krat			

Koncentracije OZONA (O₃) od 1. 1. do 31. 12. 2022

MP Velenje

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

Letno por O₃: MP Velenje – urne vrednosti – 1

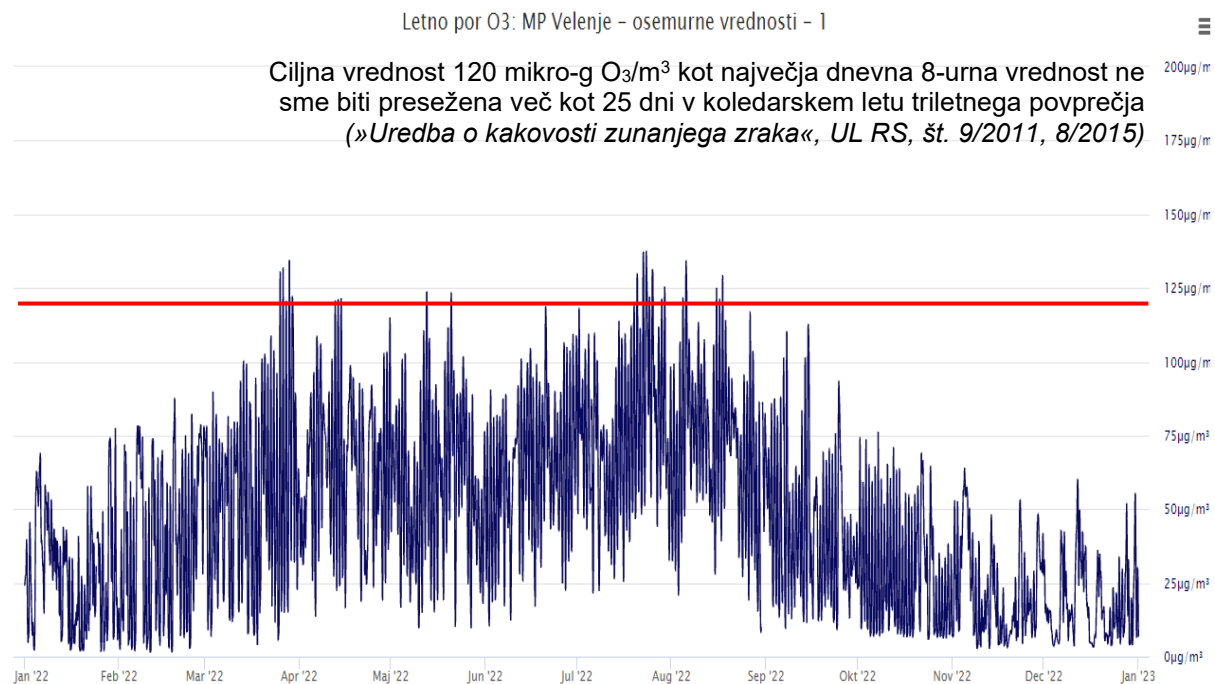

Najvišja urna vrednost O₃ je bila izmerjena dne:
23. 7. ob 17h: 146 mikro-g/ m³

- **OPOZORILNA VREDNOST** (180 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena.
- **ALARMNA VREDNOST** (240 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena.

GRAFIČNI PRIKAZ DRSEČIH DNEVNIH 8-URNIH SREDNJIH VREDNOSTI

Letno por O₃: MP Velenje – osemurne vrednosti – 1

Ciljna vrednost 120 mikro-g O₃/m³ kot največja dnevna 8-urna vrednost ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
(»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015)

CILJNA VREDNOST za varovanje zdravja ljudi kot največja dnevna 8-urna srednja vrednost 120 mikro-g O₃/m³ je v posameznih letih bila presežena:

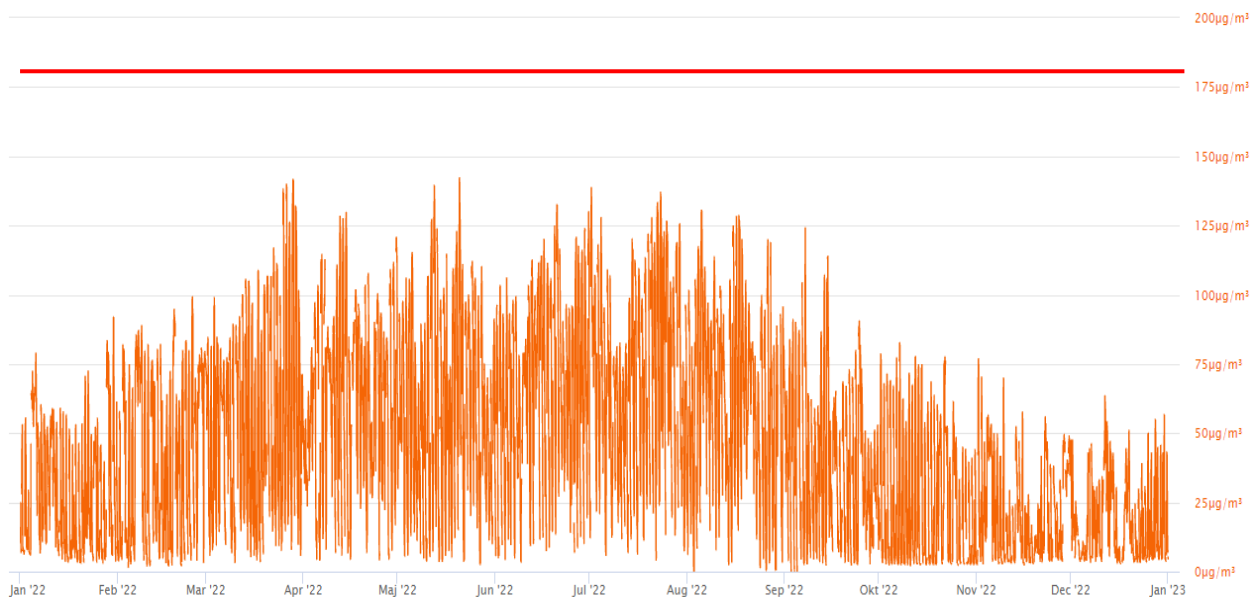
v letu 2010: 34-krat	v letu 2011: 38-krat	v letu 2012: 35-krat	v letu 2013: 43-krat
v letu 2014: 18-krat	v letu 2015: 29-krat	v letu 2016: 4-krat	v letu 2017: 17-krat
v letu 2018: 1-krat	v letu 2019: 14-krat	v letu 2020: 1-krat	v letu 2021: 7-krat
v letu 2022: 22-krat			

Koncentracije OZONA (O₃) od 1. 1. do 31. 12. 2022

MP mobilna – Šoštanj

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

Letno por O₃: mobilna Šoštanj – urne vrednosti – 1

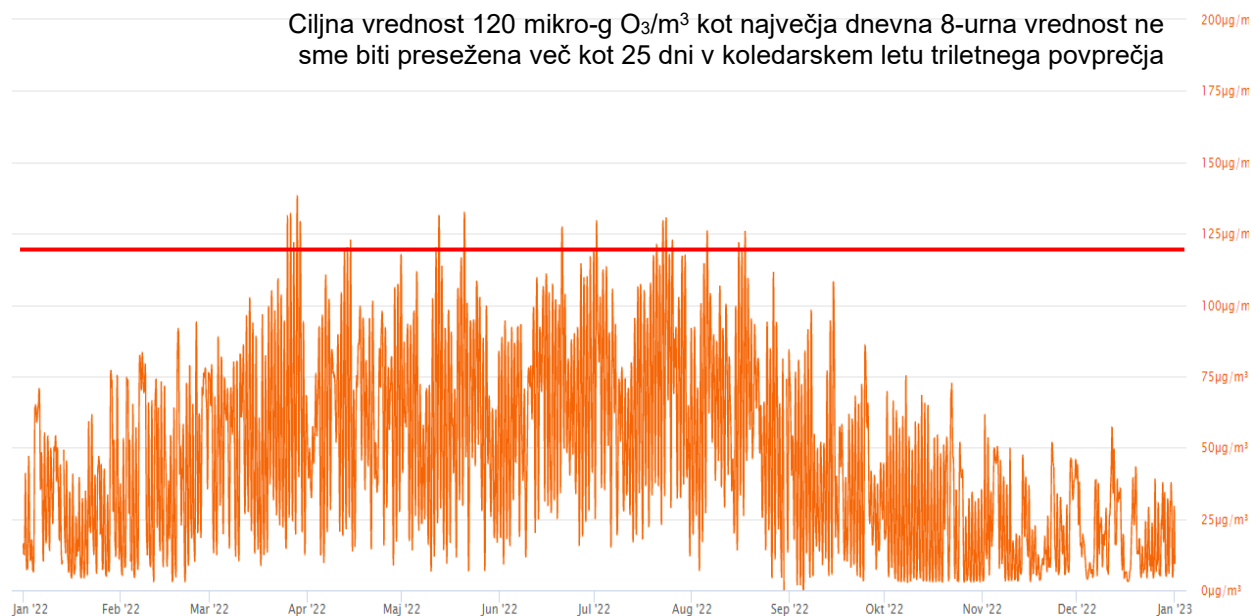

Najvišja urna vrednost O₃ je bila izmerjena dne:
20. 5. ob 15h: 142 mikro-g/ m³

- **OPOZORILNA VREDNOST** (180 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena
- **ALARMNA VREDNOST** (240 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure) ni bila presežena.

GRAFIČNI PRIKAZ DRSEČIH DNEVNIH 8-URNIH SREDNJIH VREDNOSTI

Letno por O₃: mobilna Šoštanj – osemurne vrednosti – 1

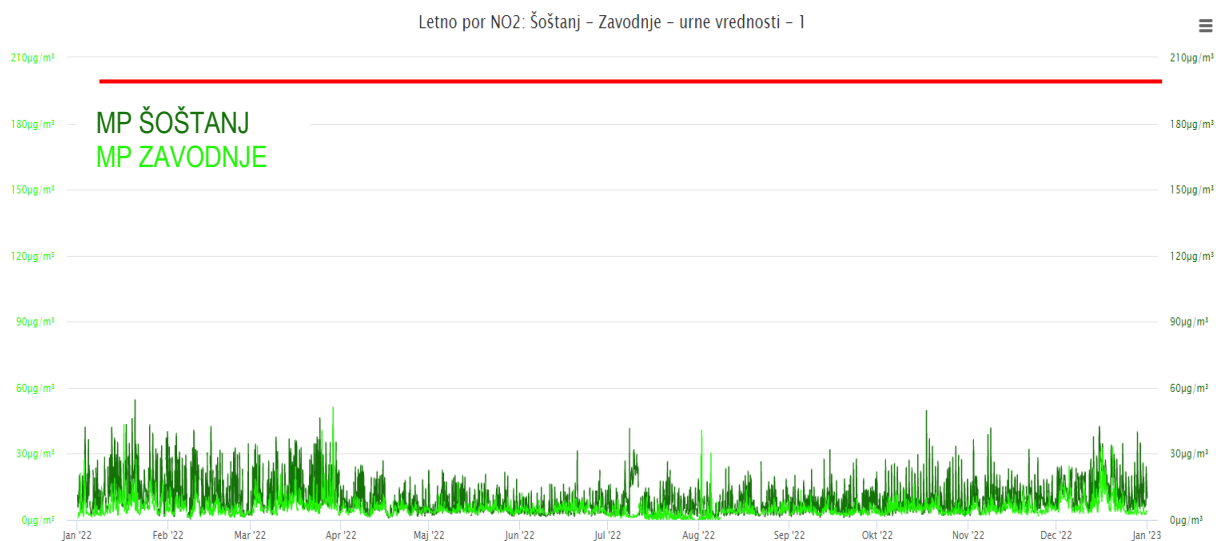
Ciljna vrednost 120 mikro-g O₃/m³ kot največja dnevna 8-urna vrednost ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja

CILJNA VREDNOST za varovanje zdravja ljudi kot največja dnevna 8-urna srednja vrednost 120 mikro-g O₃/m³ je bila presežena:

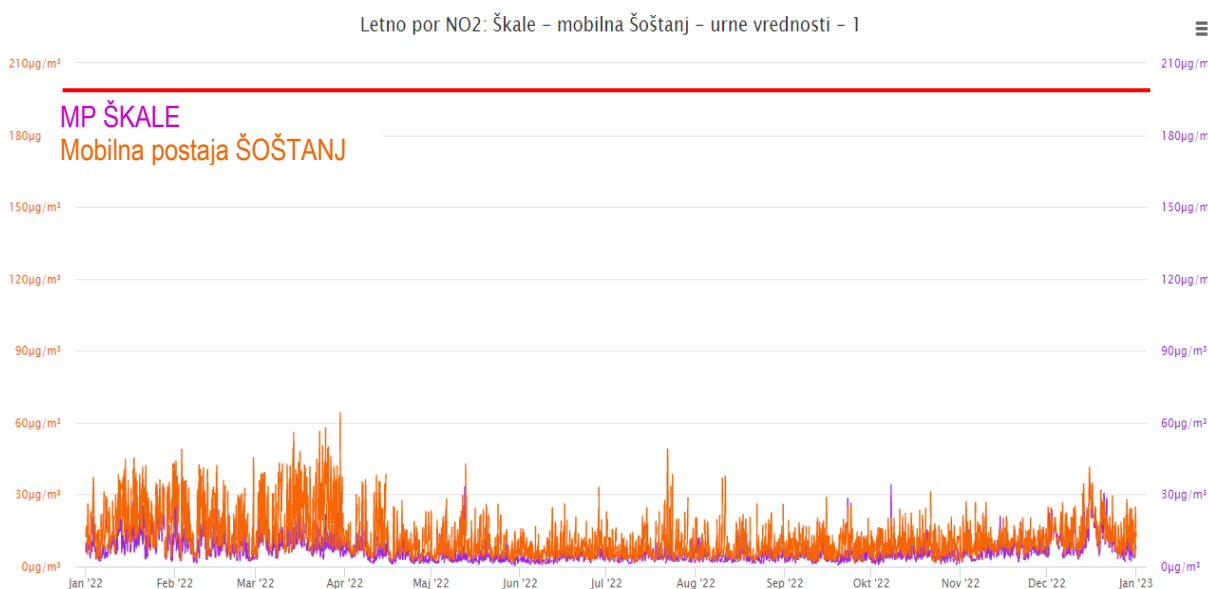
v letu 2010: 55 krat (lokacija Skorno do okt. 2010, od nov. 2010 lokacija Šoštanj)		v letu 2011: 34-krat	v letu 2012: 40-krat
v letu 2013: 38-krat	v letu 2014: 25-krat	v letu 2015: 55-krat	v letu 2016: 36-krat
v letu 2017: 84-krat	v letu 2018: 16-krat	v letu 2019: 5-krat	v letu 2020: 12-krat
v letu 2021: 11-krat	v letu 2022: 17-krat		

IV. Koncentracije DUŠIKOVEGA DIOKSIDA (NO₂)
od 1. 1. do 31. 12. 2022

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

Najvišja urna vrednost NO₂ je bila izmerjena:
MP Šoštanj 20. 1. 2022 ob 17h: 55 mikro-g/ m³
MP Zavodnje 29. 3. ob 7h: 51 mikro-g/ m³

Najvišja urna vrednost NO₂ je bila izmerjena:
MP Škale 31. 1. ob 18h: 41 mikro-g/ m³
MP mobilna Šoštanj 30. 3. ob 10h: 64 mikro-g/ m³

URNA MEJNA VREDNOST za varovanje zdravja ljudi 200 mikro-g NO₂/m³ (*»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015*) ne sme biti presežena več kot 18 krat v koledarskem letu. V letu 2022 ni bila presežena na nobenem od merilnih mest.

ALARMNA VREDNOST 400 mikro-g NO₂/m³ v trajanju 3 ure zaporedoma v letu 2022 na merilnih mestih ni bila presežena.

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 40 mikro-g NO₂/m³ v letu 2022 na merilnih mestih ni bila presežena.

V. Koncentracije delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ od 1. 1. do 31. 12. 2022

Od decembra 2020 se na merilnih mestih ob meritvah delcev PM_{10} izvajajo tudi meritve delcev $PM_{2,5}$ v zraku:

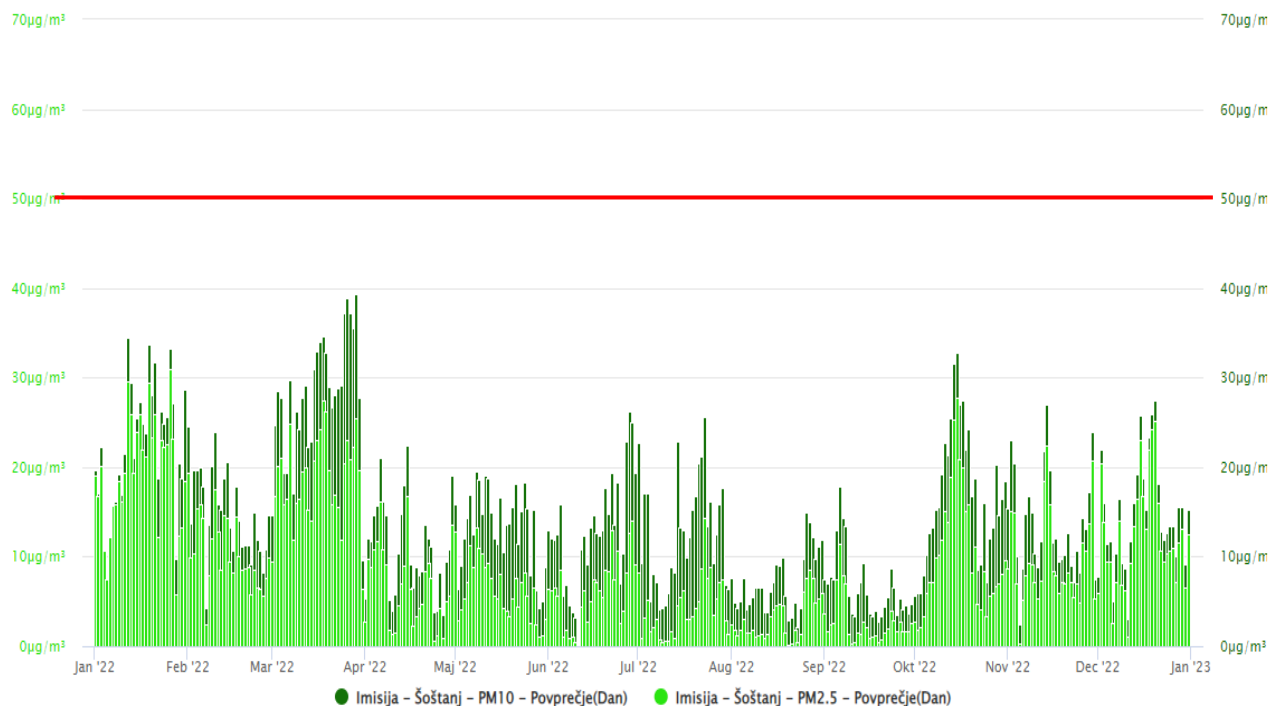
- za delce PM_{10} je predpisana mejna dnevna vrednost 50 mikro-g PM_{10}/m^3 in ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu,
- mejna vrednost za delce PM_{10} za koledarsko leto je 40 mikro-g/ m^3 ;
- za delce $PM_{2,5}$ je predpisana mejna vrednost, ki se nanaša na koledarsko leto in znaša od 1. 1. 2020 dalje 20 mikro-g/ m^3 .

GRAFIČNI PRIKAZI DNEVNIH KONCENTRACIJ

Na grafih so prikazane dnevne vrednosti delcev PM_{10} in dnevne vrednosti $PM_{2,5}$ (drugače obarvan spodnji del stolpca) za vsako merilno postajo. Označena je mejna dnevna vrednost za delce PM_{10} , saj je za $PM_{2,5}$ vrednost omejena samo za koledarsko leto.

MP Šoštanj

Letno por $PM_{10}/PM_{2,5}$: MP Šoštanj – dnevne vrednosti – 1

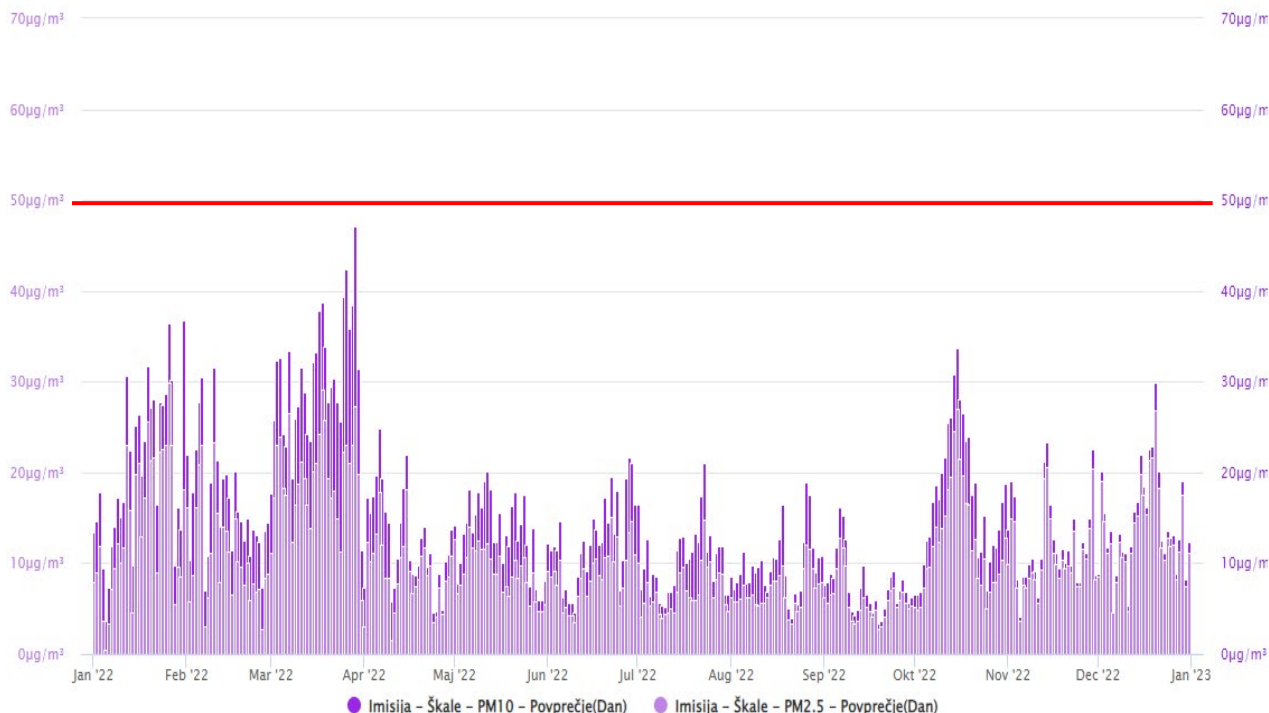
DNEVNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 50 mikro-g PM_{10}/m^3 (*»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015*) ni bila presežena v I. 2022. Najvišja izmerjena dnevna vrednost: 39 mikro-g PM_{10}/m^3 (29. 3. 2022)

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 40 mikro-g PM_{10}/m^3 v letu 2022 ni bila presežena.

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA 20 mikro-g $PM_{2,5}/m^3$ v letu 2022 ni bila presežena.

MP Škale

Letno por PM10/PM2,5: MP Škale – dnevne vrednosti – 1

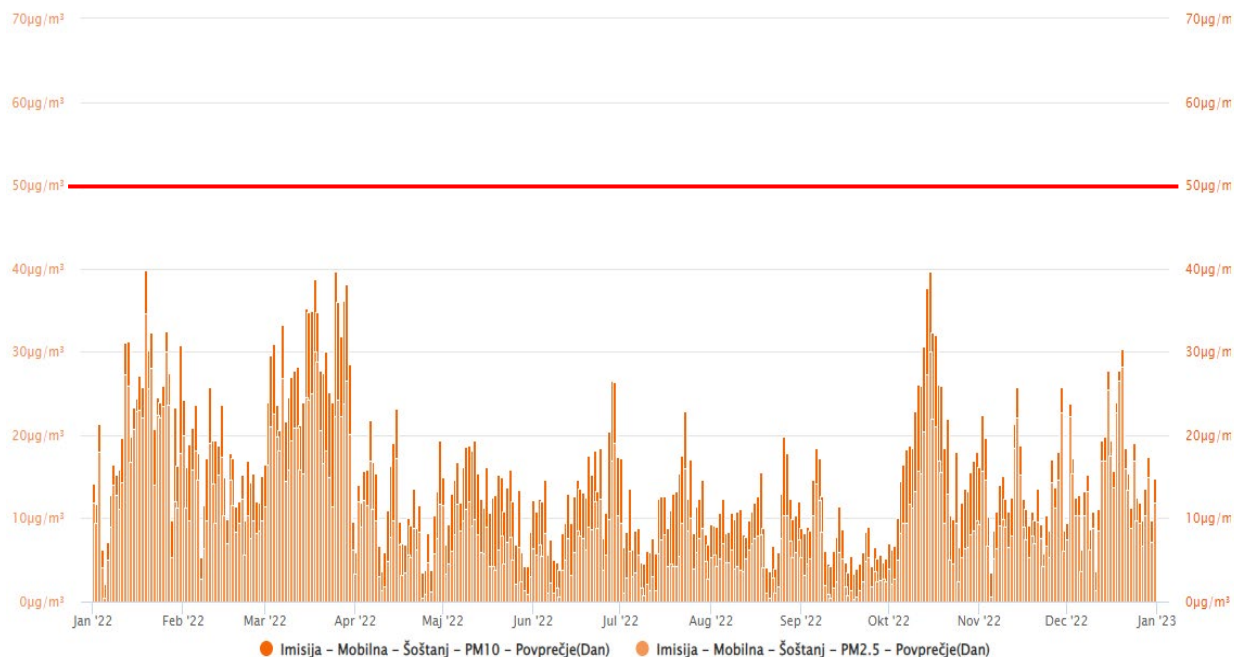
DNEVNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 50 mikro-g PM₁₀/m³ (»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015) ni bila presežena v l. 2022. Najvišja izmerjena dnevna vrednost: 47 mikro-g PM₁₀/m³ (29. 3. 2022)

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 40 mikro-g PM₁₀/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA 20 mikro-g PM_{2,5}/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

MP mobilna Šoštanj

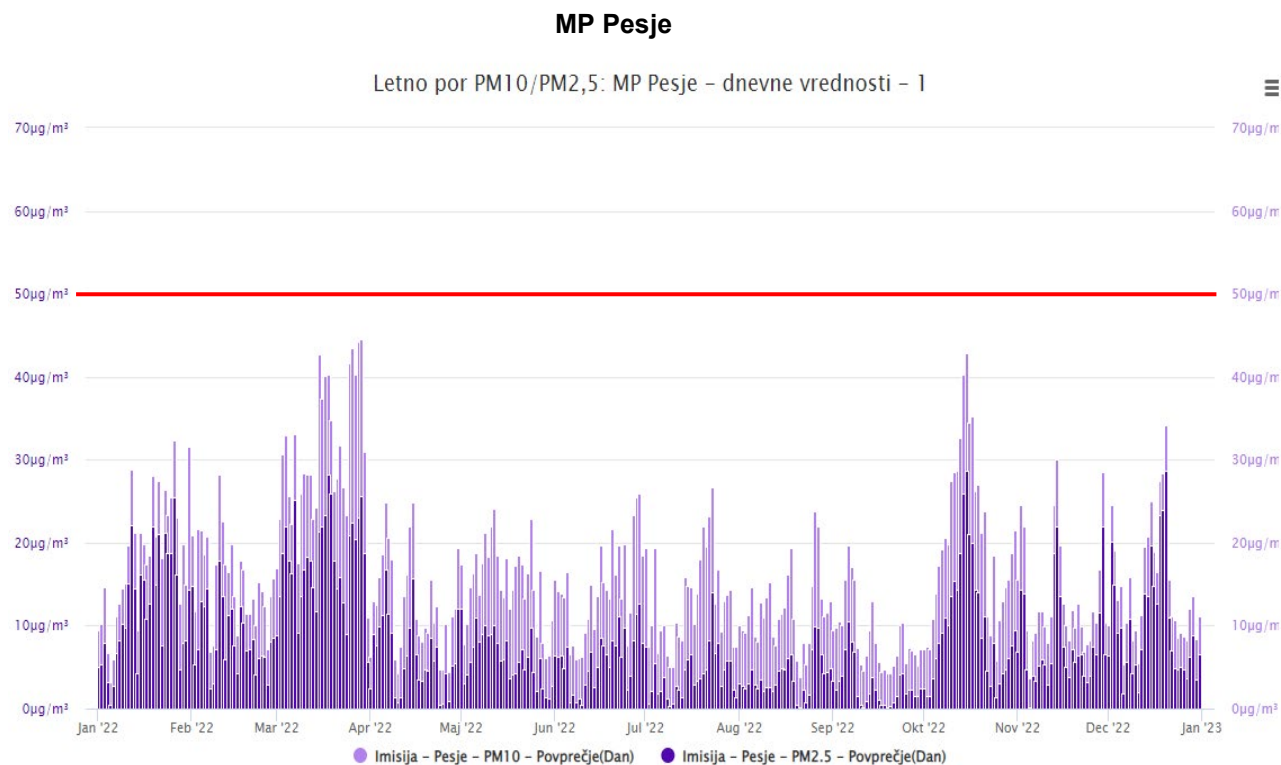
Letno por PM10/PM2,5: mobilna Šoštanj – dnevne vrednosti – 1

DNEVNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 50 mikro-g PM₁₀/m³
(»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015) ni bila presežena v I. 2022.
Najvišja izmerjena dnevna vrednost: 40 mikro-g PM₁₀/m³ (19. 1. 2022)

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 40 mikro-g PM₁₀/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA 20 mikro-g PM_{2,5}/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

DNEVNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 50 mikro-g PM₁₀/m³
(»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS, št. 9/2011, 8/2015) ni bila presežena v I. 2022.
Najvišja izmerjena dnevna vrednost: 45 mikro-g PM₁₀/m³ (29. 3. 2022)

LETNA MEJNA KONCENTRACIJA za varovanje zdravja ljudi 40 mikro-g PM₁₀/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

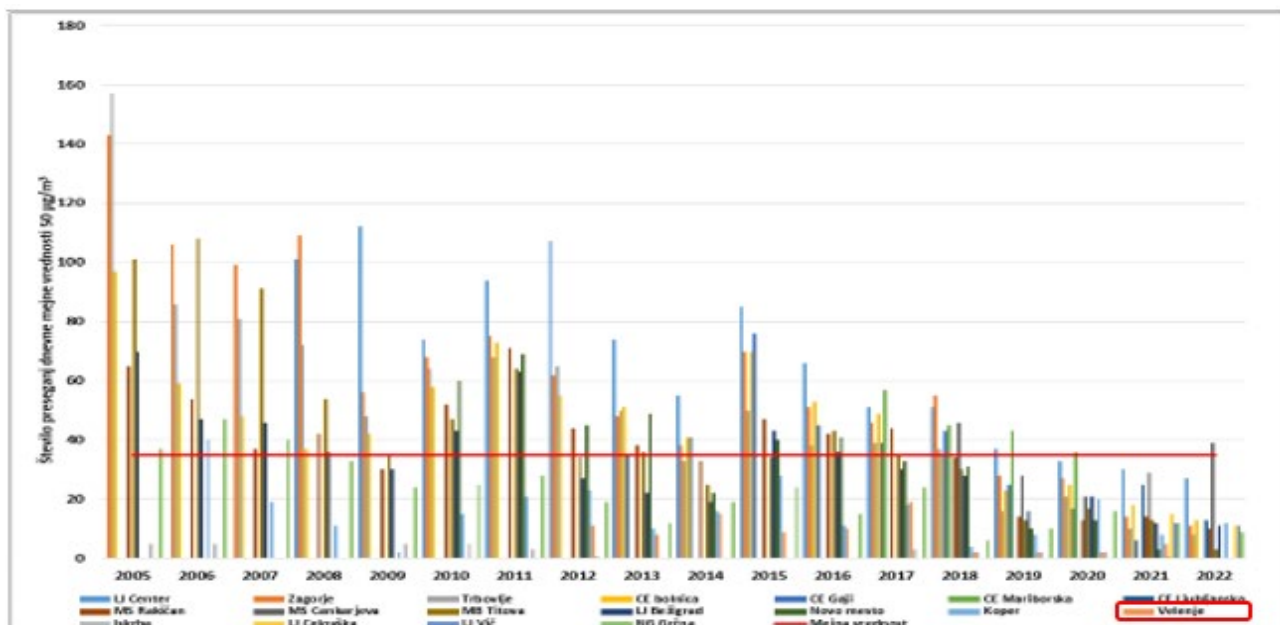
LETNA MEJNA KONCENTRACIJA 20 mikro-g PM_{2,5}/m³ v letu 2022 ni bila presežena.

VI. MERITVE DELCEV PM₁₀ V VELENJU V OKVIRU REPUBLIŠKE MREŽE, KI JO VZDRŽUJE AGENCIJA RS ZA OKOLJE

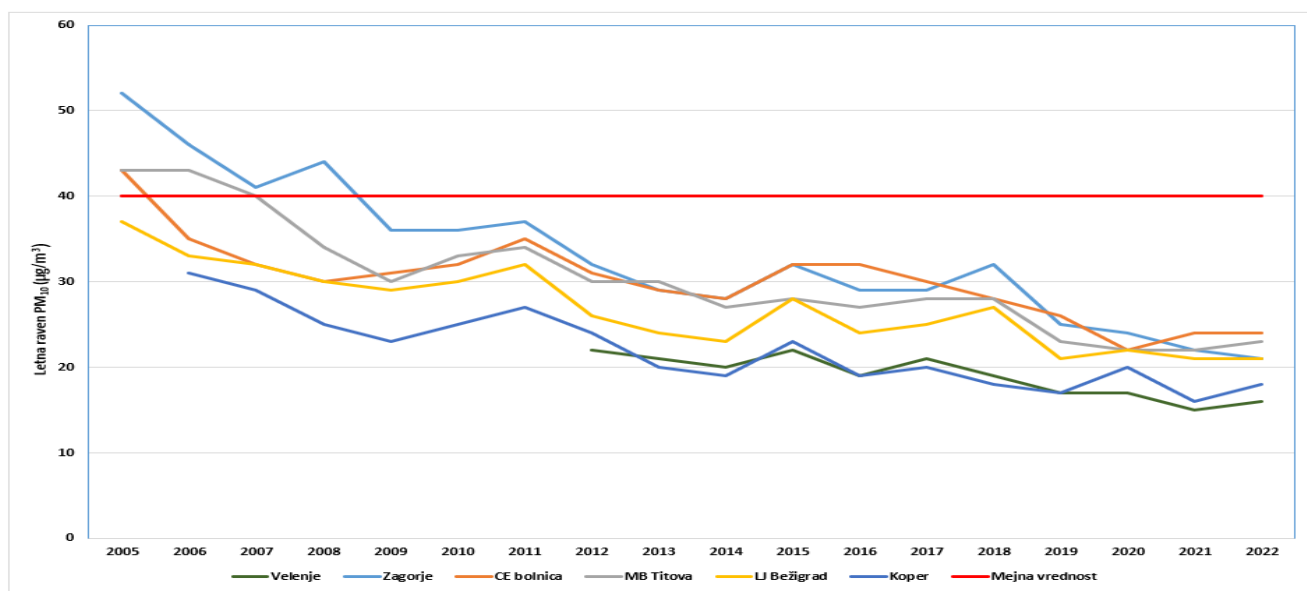
Na spletnih straneh **Agencije RS za okolje** je od septembra 2011 mogoče spremljati rezultate meritev PM₁₀ v Velenju. Merilnik je umeščen med OŠ Gustava Šiliha in OŠ Anton Aškerc, ob merilni postaji EIS – MP Velenje, kjer se opravljajo meritve ostalih onesnaževal v zraku.

V letu 2022 na merilnem mestu v Velenju dnevna vrednost ni bila presežena.

Predstavljena sta grafična prikaza števila preseganj dnevnih mejnih vrednosti za PM₁₀ po posameznih merilnih postajah v Sloveniji (dovoljeno preseganje po Uredbi 35 dni) ter izmerjene povprečne letne ravni PM₁₀ na posameznih merilnih mestih (mejna vrednost v koledarskem letu je 40 mikro-g/m³).

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje, Ljubljana, marec 2023

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje, Ljubljana, marec 2023

ŠTEVILO PRESEGANJ MEJNE DNEVNE VREDNOSTI 50 µg/m³ ZA DELCE PM₁₀ V LETU 2022
Datum objave: 3.3.2023

Mesec/ merilno mesto	CE bol.	CE Lj.	HR	Iskrba	KP	KR	LJ Bež.	LJ Cel.	LJ Vič	MB Tit.	MB Vrb.	MS Cank.	MS Rak.	NG Grčna	NG Vojk.	NM	Ptuj	Solkan	TR	VE	ZG	Žerjav
Januar	9	9	1	0	2	5	9	10	8	2	0	16	8	3	3	0	5	2	8	0	11	1
Februar	2	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0
Marec	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	7	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0
April	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Junij	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Julij	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	/	0	0	2	0	0	0	0
Avgust	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
September	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oktober	0	0	0	0	2	0	1	1	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
November	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
December	2	1	0	0	4	0	1	0	1	1	0	6	2	1	4	0	3	0	0	0	0	0
SKUPAJ	13	13	1	0	12	5	11	11	11	3	0	39	10	9	10	0	9	5	8	0	11	2

CE bol. – Celje bolnica, CE Lj. – Celje Ljubljanska, HR – Hrastnik, KP – Koper, KR – Kranj, LJ Bež. – Ljubljana Bežigrad, LJ Cel. – Ljubljana Celovška, LJ Vič – Ljubljana Vič, MB Tit. – Maribor Titova, MB Vrb. – Maribor Vrhovski, MS Cank. – Murska Sobota Cankarjeva, MS Rak. – Murska Sobota Rakičan, NG Grčna – Nova Gorica Grčna, NG Vojk. – Nova Gorica Vojkova, NM – Novo mesto, TR – Trbovlje, VE – Velenje, ZG – Zagorje.

PM₁₀ – delci z aerodinamskim premerom pod 10 µm

* premalo veljavnih meritev, informativni podatek

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE
Vojkova 1b, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: +386 1 478 40 00, F: +386 1 478 40 52
www.arslo.gov.si

PODATKI NISO DOKONČNO POTRJENI!

sneto s spletne strani ARSO v torek, 21. marca 2023: [PM10preseganja_22_slo.pdf \(gov.si\)](https://pm10preseganja.22.slo.pdf)

VII. OBVEŠČANJE JAVNOSTI od 1. 1. do 31. 12. 2022

ZAGOTAVLJANJE STALNE DOSTOPNOSTI DO PODATKOV O REZULTATIH MERITEV ONESNAŽEVAL V ZRAKU

Skladno z 9. členom »Odloka o informacijskem sistemu za področje zraka na območju Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki« je javnosti zagotovljena možnost stalnega dostopa do podatkov o izmerjenih vrednostih onesnaževal v zunanjem zraku od januarja leta 2010 na spletnem naslovu: <http://okolje.velenje.si/>. Meteorološki podatki se posodablajo vsake pol ure, za onesnaževala v zraku pa so objavljene zadnje urne vrednosti. Za zadnjih 32 ur so rezultati prikazani v grafični obliki.

MESEČNA POROČILA O REZULTATIH MERITEV, AKTIVNOSTIH IN UKREPIH ZA ORGANE LOKALNIH OBLASTI IN JAVNOST

Županom in direktorjem uprav Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki vsak mesec po e-pošti posredujemo za predhodni mesec izdelana poročila s prikazi izmerjenih vrednostih temperature, prikazi koncentracije merjenih onesnaževal v zraku, navedenimi preseganji mejnih koncentracij merjenih onesnaževal v zraku, obveščanju javnosti o rezultatih meritev in morebitnih preseganjih ter ukrepih, ki sledijo, spremljajočih aktivnostih in o količini dospelih podatkov. Poročila so oblikovana na način kot pričujoče letno poročilo in opremljena s podatki in grafičnimi prikazi rezultatov meritev. Redno so objavljena tudi na spletnih straneh Mestne občine Velenje:

[Varstvo okolja | velenje.si](http://varstvo-okolja.velenje.si)

REDNO TEDENSKO OBVEŠČANJE JAVNOSTI O REZULTATIH MERITEV ONESNAŽEVAL V ZRAKU

Na časopis »Naš čas« so od februarja 1988 redno vsak začetek tedna posredovana v objavo Tedenska poročila o meritvah žveplovega dioksida (SO₂) v zraku (v začetnem obdobju so bile vrednosti navedene v številkah, nato z grafičnimi prikazi). Od l. 2016 so dodana in objavljena tedenska poročila o izmerjenih vrednostih ozona (O₃) v zunanjem zraku v toplejšem delu leta ter zamenjana s poročili o izmerjenih vrednostih delcev PM₁₀ v zraku v hladnejšem delu leta. Tedenska poročila so od maja 2013 redno dostopna tudi Facebooku MO Velenje.

OPOZARJANJE NA MOŽNOST PREKOMERNO ONESNAŽENEGA ZRAKA Z OZONOM

V Našem času in na spletnih straneh MO Velenje vsako leto, ko se začne toplejše obdobje in z njim nevarnost povišanih vrednosti ozona v zraku, objavimo za javnost informacijo o možnosti povišanih vrednostih z navodili, kdaj je največja verjetnost, da bodo koncentracije povišane, kakšen vpliv imajo visoke vrednosti na zdravje, kako ukrepati oziroma se zaščititi v takšnih primerih in kje so za občane na razpolago stalni sproti podatki o izmerjenih vrednostih. Glede na vremenske razmere je bila v letu 2022 informacija posredovana v juliju.

OBVEŠČANJE V PRIMERIH PREKOMERNO ONESNAŽENEGA ZRAKA

V primerih, da koncentracije onesnaževal v zraku presežejo predpisane ravni in njihova vrednost predstavlja tveganje za zdravje prebivalstva, imamo skladno z določbami »Odloka o informacijskem sistemu za področje zraka na območju Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki« (Uradni vestnik Mestne občine Velenje, št. 6/2010, št. 10/2010, Uradni list Občine Šoštanj, št. 4/2010) pripravljene ukrepe za opozarjanje prebivalstva z namenom zaščite zdravja in okolja in v izogib tveganju.

Za potrebe obveščanja je pripravljen avtomatski sistem, ki sproži obvestilo na mobilne telefone dežurne službe ob določeni višini koncentracije - stanje pripravljenosti. To je v pomoč dežurni službi, da je pripravljena na morebitno ukrepanje, ki se prične, ko kateri od merjenih parametrov, za katerega Uredba o kakovosti zunanjega zraka (UL RS št. 9/2011, 8/2015, 66/2018, 44/2022-ZVO-2) predpisuje opozorilno in alarmno vrednost (SO_2 , NO_2 ali O_3), preseže to vrednost.

Pripravljeni so obrazci - obvestila z navodili za zaščito, v katere ob preseganjih opozorilnih oz. alarmnih vrednosti program vpiše podatke z informacijami o kraju in času preseganja in o izmerjeni koncentraciji ter izmerjene koncentracije onesnaževal na ostalih postajah merilnega sistema. Dežurna služba na MO Velenje preko programa EIS posreduje obvestila sredstvom javnega obveščanja in dodatno posameznim naslovnikom, kjer se nahajajo ranljive skupine prebivalstva (otroci, bolniki, ostareli ljudje).

V letu 2022 preseganje opozorilne oz. alarmne vrednosti za kateri od merjenih parametrov ni bilo izmerjeno in tako tudi pogoji za ukrepanje niso bili izpolnjeni.

Za potrebe ukrepanja imamo pripravljen načrt aktivnosti in vsako leto pred poletjem opravimo tudi vajo obveščanja, s katero osvežimo znanje in preverimo naslovnike. V letu 2022 je bila vaja organizirana v začetku junija. Vabljeni so bili predstavniki vseh treh občin (Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki), Civilne zaščite, SOU SAŠA regije ter vzdrževalec Ekološkega informacijskega sistema. Vajo smo uspešno izvedli in zaključili, zapisnik poslali vsem prisotnim in pristojnim.

VIII. SPREMLJAJOČE AKTIVNOSTI

Z vzdrževalcem programa EIS na območju Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki sprotno spremljamo delovanje sistema ter preverjamo in odpravljamo pomanjkljivosti, občasno sistem tudi posodabljam in nadgrajujemo.

V tem poročilu je bilo naknadno narejenih nekaj popravkov na podlagi ugotovitev na rednih mesečnih analizah kvalitete delovanja sistema (QA/QC analize). Kasnejša analiza in zabeleške o stanju in posegih na merilni opremi so namreč pokazali, da so bile zabeležene vrednosti posledica zunanjih dejavnikov (izpad napajanja in nestabilnost merilnika po ponovnem zagonu, izklop avtomatskih kontrol odziva na referenčne vrednosti ob menjavi merilnika) in so bile na podlagi ugotovljenih dejavnikov naknadno kot nepravilne izločene.

V mesečnih »Poročilih o delovanju in aktivnostih za zagotavljanje kvalitete delovanja Ekološkega informacijskega sistema za zrak«, pripravljenih na Skupni občinski upravi SAŠA regije, je sprotno podan tudi strnjen pregled dodatnih aktivnosti za zagotavljanje kvalitete delovanja našega Ekološkega informacijskega sistema.

Redna *mesečna analiza* kvalitete delovanja merilnih postaj ekološkega informacijskega sistema se izvede vsak mesec v Termoelektrarni Šoštanj. Na analizi je opravljen pregled delovanja postaj za predhodni mesec, ugotovljene so morebitne nepravilnosti ali pomanjkljivosti in sprejeti ukrepi za odpravo le-teh. Na analizi sodelujejo predstavniki Elektroinštituta »Milan Vidmar« iz Ljubljane, Termoelektrarne Šoštanj, podjetja ARTES d. o. o. in SOU SAŠA regije.

IX. DOSPELOST PODATKOV

Odstotek uspešnosti prenosa pravih podatkov monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Šoštanj v Ekološki informacijski sistem na MO v Velenju v letu 2022:

merilna postaja	% prenosa SO_2 v EIS MIRVO	% prenosa O_3 v EIS MIRVO	% prenosa NO_2 v EIS MIRVO	% prenosa PM_{10} v EIS MIRVO
MP Šoštanj	95		96	99
MP Topolšica	95			

MP Zavodnje	95	95	95	
MP Graška gora	95			
MP Velenje	96	96		
MP Lokovica-Veliki vrh	96			
MP Škale	95		95	100
MP Pesje	95			100
MP mobilna-Šoštanj	96	95	95	100

Redne kalibracije niso upoštevane kot pravilen podatek, zato je procent nekoliko nižji kot je uspešno prenesenih podatkov.

Številka: 3545-0001/2023-806

Velenje, maj 2023

Pripravila:

Mag. Alenka PIVKO, l.r.
višja svetovalka I

Sonja GLAŽER, l.r.
vodja SOU SAŠA regije